

COVERFOTO

Marco Teunissen FC FOCEL

Rollercoaster

Een rollercoaster van beelden, zo ervaar ik de eerste maanden van het nieuwe seizoen. Een achtbaan vol fotofestivals, wedstrijden, fotoweekenden, de landelijke Fotoweek, manifestaties en exposities. Foto's als registratie, als confrontatie, expressie, verhalend, vormstudies, kleur of zwart-wit, etc. Foto's van allerlei formaat, zowel letterlijk als figuurlijk.

Een groot aanbod, veel keuze. Heel aantrekkelijk, maar met een keerzijde. Persoonlijk had ik wel meer fotowerk willen zien. Helaas kan ik slechts op één plaats tegelijk zijn. Dat laatste geldt voor ons allemaal. Zou je niet meer recht doen aan de evenementen, wanneer er minder activiteiten tegelijkertijd plaatsvinden? Dan staat het aantal bezoekers meer in verhouding tot de energie, het werk en het geld dat er in is gestoken. De oplossing ligt niet voor het oprapen. Toch zou het geweldig zijn als al die activiteiten over een langere periode plaats zouden vinden. Enkele grote landelijke manifestaties zijn immers al lang van tevoren bekend (Breda, Noorderlicht, etc.). Twaalf maanden lang verwonderen, bewonderen, genieten, in plaats van zo'n drie maanden waarin veel elkaar overlapt.

Als deze editie op de deurmat ligt, loopt 2014 op z'n einde. Niet alleen de afgelopen maanden, maar het hele jaar zou ik met recht een rollercoaster kunnen noemen. Een jaar vol veranderingen en dynamiek door het uitwerken van de nieuwe koers. Een nieuwe richting met nog dit jaar het afdelingsmentoraat, waarvan niet alleen ik, maar velen met mij enthousiast gebruik maken. Voor 2015 hoop ik dat we allemaal de vruchten zullen plukken van het nieuwe beleid.

Mede namens het bestuur wens ik iedereen prettige feestdagen, een goed uiteinde en een voorspoedig 2015 vol fotografische passie.

Els Tijssen

IN DIT NUMMER

- 4 **Thema** Fantasie of werkelijkheid?
- 8 **Drive & Droom** Diana Putters
- 11 **Project** Buren van Jan Donders
- 14 **Wedstrijd** Foto Nationaal 2014
- 18 **Foto's Spreken** Twan Wiermans
- 20 **Afscheid** Waar was Gijs van Gent niet?
- 23 **Mededelingen** Fotobond nieuws
- 24 **Exposities** Om te gaan zien!
- 26 **Column** Hanna van Binsbergen

FOTOBOND INBEELD

Fotobond InBeeld is een uitgave van de BNAFV, Bond van Nederlandse Amateur Fotografen Verenigingen. Dit magazine verschijnt vier keer per jaar (februari, april, september en november) en wordt in een oplage van 7.500 exemplaren toegezonden aan alle leden van fotoclubs aangesloten bij de BNAFV. De gratis verspreiding van dit magazine wordt mede mogelijk gemaakt door een selectie van de beste testrapporten uit Focus, maandblad voor de vrijetijds- en vakfotograaf. De inhoud van dit magazine verschijnt onder verantwoordelijkheid van de BNAFV. Het auteursrecht op deze uitgave en op de daarin verschenen artikelen wordt door de BNAFV voorbehouden. Auteursrechten op geplaatste foto's zijn voorbehouden aan de auteurs. Het plaatsen van foto's van de leden van clubs aangesloten bij de BNAFV geeft geen recht op enige vergoeding.

Uitgever
Focus Publishing BV
Postbus 905
2003 RX Haarlem
Hendrik Figeveveg 1-Z
2031 BJ Haarlem
focus@focusmedia.nl
www.focusmedia.nl

Hoofredactie
Wim Broekman

Eindredactie
Focus Media Groep

Redactie
Rob Agterdenbos
Gijs van Gent
Peter van Tuijl

Redactie-adres
Wim Broekman
Boomstraat 43a
1015 LB Amsterdam
inbeeld@fotobond.nl

Bondsbureau/ledenadm.
Gerda Gallé
Willem de Bruynstraat 56
5622 KJ Eindhoven
tel: 040-2817575
bondsbureau@fotobond.nl

Algemeen secretaris
Twee vacatures

Secretariaat
tel: 06-33349680
secretaris@fotobond.nl

Vormgeving
Ido Harmens, FirmaVorm

Druk
Boom + Verweij, Mijdrecht

www.fotobond.nl

Lid van FIAP,
Fédération Internationale
l'Art Photographique
FIAP-erkend tijdschrift

Focus Publishing BV
is onderdeel van de
Focus Media Groep
www.focusmedia.nl

Juliën Hoef FOTOKRING EEMLAND

Jan Siebring FOTOVRIENDEN WESTFRIESLAND

Marco Teunissen FC FOCEL

Hans Slot FC HEERENVEEN

THEMA **Fantasie of werkelijkheid?**

Waar begint de werkelijkheid en raakt de fantasie op de achtergrond? Met de ingezonden foto's als voorbeeld ging ik op zoek naar het grensvlak en naar de uitersten. Waar ligt de grens tussen geloofwaardig en kunstmatig? Tot hoever kun je gaan bij het geweld aandoen van de realiteit? Dit zijn de vragen waar het om gaat bij dit thema.

Veel fotografen zonden foto's in, waarbij geen twijfel bestaat of de maker zijn fantasie de vrije loop had gelaten. Ik zag fantastische landschappen, bizarre nieuwe werelden en onmogelijke wezens op mijn monitor verschijnen. Maar ook hunkering naar verboden vruchten en technische hoogstandjes van de maker zelf en van de afgebeelde wezens. Het leek erop dat sommige inzenders helemaal op dit thema zaten te wachten. De postbode gooide het septembernummer van InBeeld bij mij op de mat en bijna gelijktijdig piepte mijn telefoon met de boodschap dat er al een mail met een fantasierijk beeld was gearriveerd. Je gaat meteen aandachtig kijken met de vraag in je hoofd hoe het

beeld is gemaakt. Nog een keer heel goed kijken en opnieuw ontdekken of er geen sprake is van een standaardtoepassing van onze vrienden van Adobe. Je gevoel en je verstand moeten samen aan het werk. Langzamerhand krijgen steeds meer fotografen de techniek zo ver onder de knie, dat ze beelden kunnen produceren die niet alleen heel vernuftig in elkaar zitten, maar mij ook aan het twijfelen brengen. Sommige inzenders laten graag in het midden of de werkelijkheid geweld wordt aangedaan, zoeken subtiel het grensvlak op, zodat je er zomaar intuïtief Tenslotte is niemand overal ter wereld geweest en het kan dus zomaar zijn dat je een foto ziet van iets dat toch ergens op de wereld te vinden zou moeten zijn.

Jeroen van Elderen FK ST. MICHIELSGESTEL

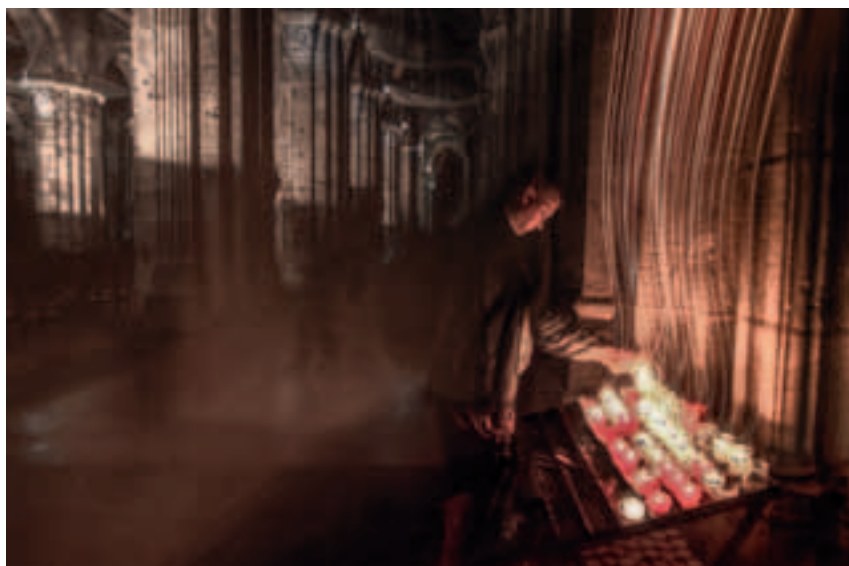
Lisa Hamstra NAFVA & FC DAMES

Wanneer je niet kunt duiden wat je ziet, alleen je gevoel kunt beschrijven, je bevattingvermogen wordt getest, dan is de fotograaf geslaagd.

Ooit bezocht ik in Spanje een museum met de wonderlijke creaties van Salvador Dali. Deze kunstenaar moet na een reïncarnatie op aarde beslist fotograaf worden. De huidige bewerkingsprogramma's creëren voor hem namelijk een hemel op aarde. Foto's zijn steeds minder een afbeelding van de werkelijkheid en steeds meer een product van onze fantasie geworden. Bij Dali twijfel je nooit. Wat hij maakt, bestaat nergens. Een uiterste dus, binnen het thema. De Nederlandse fotograaf Paul Kooiker maakt momenteel furore met sepiabeelden die hij zelf in de digitale doka fabriceert. Hij zoekt meer de grens op. Ga maar eens naar het Fotomuseum Den Haag.

Veel meer dan schilderkunst leent fotografie zich ervoor om het grensvlak te verkennen. Waar stopt de werkelijkheid en waar begint de fantasie? Waar blijft de kijker twijfelen over de intenties van de fotograaf? Als je deze vragen niet kunt beantwoorden, is de fotograaf dan geslaagd in zijn opzet? Wanneer je niet kunt duiden wat je ziet, alleen je gevoel kunt beschrijven, je bevattingvermogen wordt getest, dan is de fotograaf geslaagd. Wat kun je als kijker nog accepteren, waar wil je in geloven of overdromen, en vooral: waar liggen je eigen grenzen over wat waar is en wat niet? Fantasie of werkelijkheid was een prachtig thema voor fotografen die een liefhebberij hebben aan beeldbewerking. Maar ook voor fotografen die zonder technische ingrepen ons aan het twijfelen weten te brengen over de waarheid van beelden. En een enkeling voegde nog wat humor toe aan het thema. Wat wil de lezer van InBeeld nog meer?

Rob Agterdenbos

Wouter Vroom AFV VLAARDINGEN

Harry Vis FG ZOETERMEER

Christella Dahlkamp FG GOES

Nuray Karaduman FC SLIEDRECHT

Jouw foto('s) in InBeeld?

Het thema voor het volgende nummer is **Eenzaam op de wereld**. Lezers kunnen alléén foto's over dat thema sturen t/m 4 januari, niet zo maar. Maximaal 3 bestanden van 72 ppi, jpeg, formaat ca. 10 x 15 cm, als bijlage bij een e-mail, géén zip-bestanden of WeTransfer, geen prints. Adres: Rob Agterdenbos, rob.agterdenbos@gmail.com. Is zo'n foto uitgezocht voor publicatie, dan vragen we een groot bestand van 300 ppi en ca. 12 x 18 cm (maximaal A4, bestanden van ca. 0,5-1,5 MB). We hopen op een reactie binnen een week. Grijp de kans op publicatie en werk zo mee aan een mooi artikel.

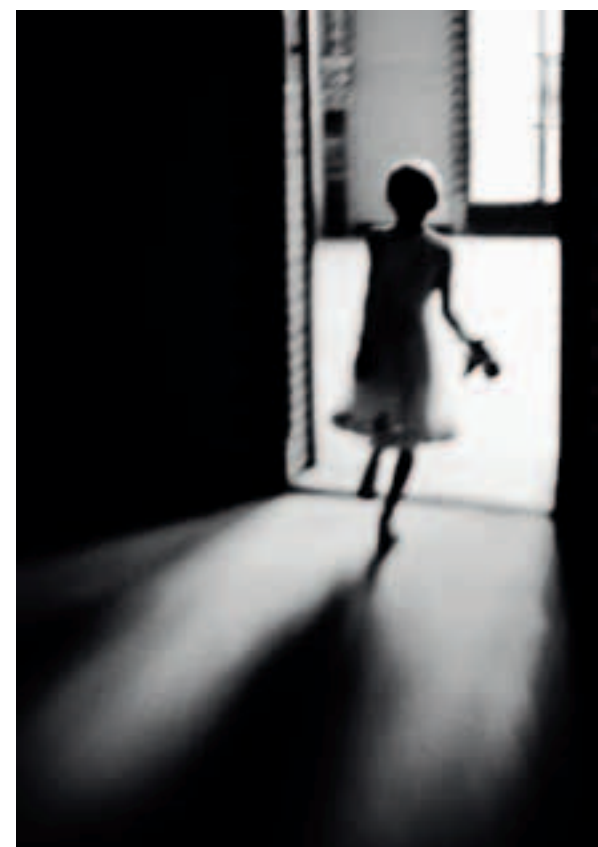
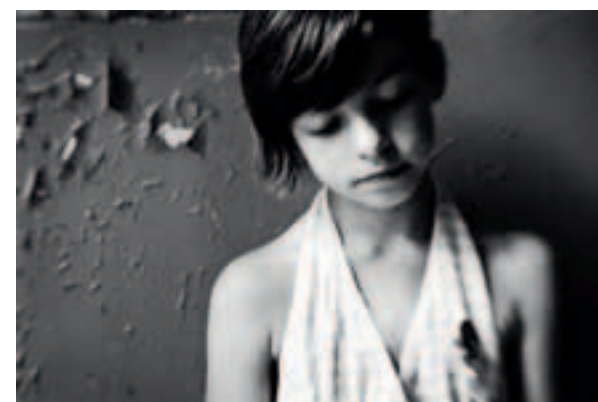
Diana Putters

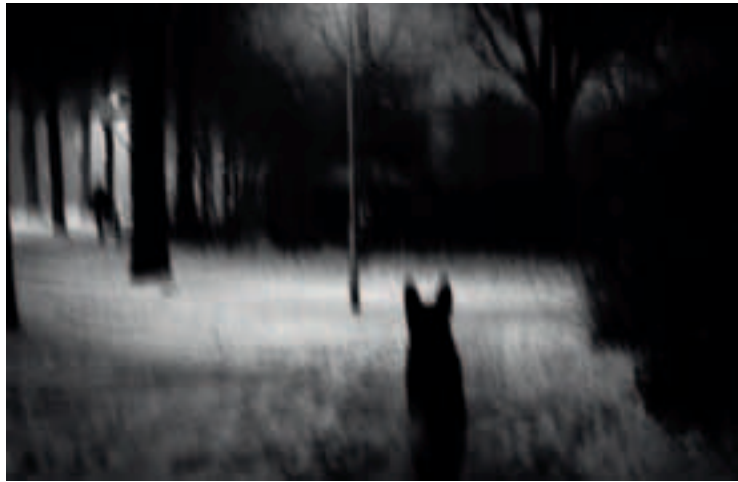
Lid van FG Tegenlicht

Het interview met Diana heb ik tijdens de driedaagse fotomanifestatie Limburg Foto 2014. Een initiatief van de afdeling met een grote, en goede, afdelingsexpositie, een tiental lezingen over verschillende fotografische onderwerpen en genres, en bovendien een stuk of acht standhouders van gerenommeerde bedrijven. Leve de afdeling, de afdeling leeft!

Diana is een relatief jonge fotografe en lid van Tegenlicht, een fotogroep met meer vrouwen dan mannen in de gelederen. "Een overblijfsel van een cursus fotografie, we zijn daarna als groepje doorgegaan", verklaart Diana. "Fotografie is eigenlijk ontstaan uit mijn reislust. In 2000 had ik een safari gedaan met een compact camera. De foto's waren een heel slechte afspiegeling van wat ik allemaal gezien en beleefd had. Ik kocht een spiegelreflex en besloot een cursus fotografie te volgen. Gewoon om meer te weten van het camera-gebruik, de techniek en compositie. Ik heb daar veel aan gehad en ik kon vanaf dat moment in ieder geval nette en technisch redelijk goede foto's maken op mijn reizen."

Maar door de fotogroep, de gezamenlijke uitstapjes, fotobesprekingen, exposities en dergelijke ging ik steeds meer fotograferen, ook buiten mijn reizen. "Ik pak een foto van wat bomen in de mist en vraag haar waarom ze die foto gemaakt heeft. "Oei, dat is al een poosje geleden. Die foto's zijn een jaar of vier geleden gemaakt met een iPhone. Het is een hele serie geworden, eigenlijk van steeds hetzelfde bosje. De sfeer door de mist vond ik heel mooi." Ze verbetert zich zelf. "Ja, mooi is eigenlijk niet het goede woord, je mag dat geloof ik niet meer zeggen over een foto. Het is meer de spanning, iets van het ondoordringbare of het mysterieuze in die serie dat me erg bevalt."

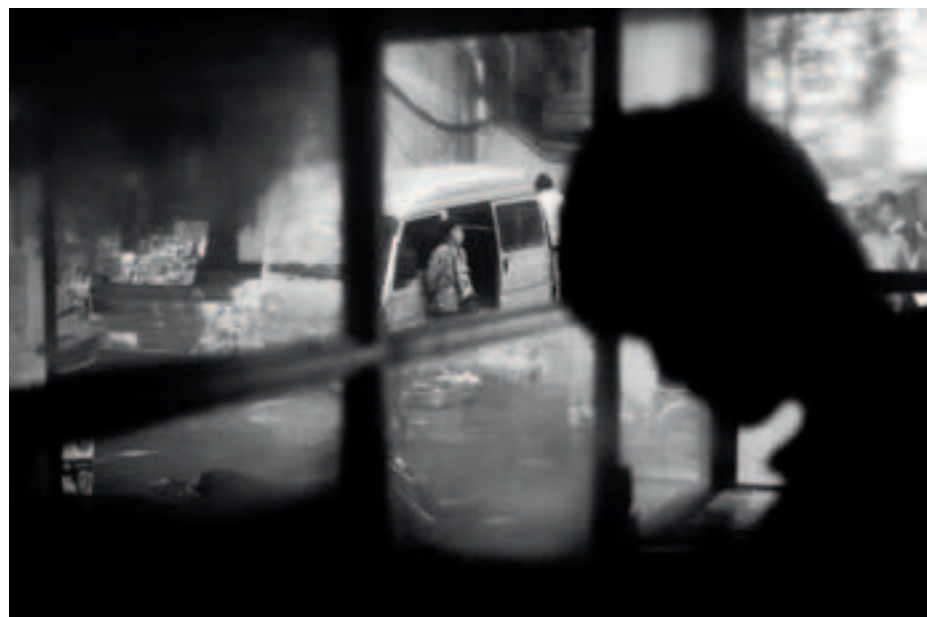

Ik beaam dat en vertel dat haar foto's voor mij steeds een dergelijke sfeer ademen. Het gruisige, het *clair obscur*, de contrasten, de scherpte maar vooral ook de onscherpte en contouren van vormen zijn de beeldelementen die steeds de sfeer bepalen. De werkelijkheid is het uitgangspunt, maar het is met name het verbeeldende dat de foto's kenmerkt. De foto's vertellen geen concrete verhalen, maar zijn meer beschouwend en poëtisch van aard. Ik vind het ook geweldig dat Diana erin slaagt verschillende onderwerpen thematisch te verbinden, juist door de beeldtaal die ze in haar foto's hanteert.

"Ik probeer een sfeer te creëren die iets heeft van de psychologische thrillers, de hedendaagse Zweedse films of van de 'oude meester van suspense', Alfred Hitchcock. Het is geen zware dramatiek, maar er zit altijd wel iets onverwachts in, een beetje het onbestemde van wat er zal gebeuren, een soort *unheimliche* sfeer. Ik vind het fijn als er iets van dat soort spanning is terug te vinden in mijn foto's."

Wat mij betreft lukt haar dat uitstekend. Of het nu de foto's zijn van haar Duitse Herder Yasko, beelden uit de serie 'on-schuldig', of foto's die ze recent maakte in Chengdu, de partnerstad van Maastricht in China, steeds is er iets van dat ongrijpbare, het niet gedefinieerde in de sfeer. En over tien jaar, is mijn vraag, professioneel? "Nee, wel heerlijk werken aan series. Vrijheid vind ik heel belangrijk!"

Peter van Tuijl

> www.dputters.nl

Buren in beeld

Jan Donders,
lid van Fotogroep
FotoGein uit
Nieuwegein

Ik was meteen verkocht bij het zien van één van de eerste foto's uit dit project. Een glimlach trok om mijn mond, maar wel een glimlach met een enigszins scherp randje. Een stel, hij er enigszins saai uitzien, zittend op de rand van het bed met een hoed en een bos bloemen waarvan de eerste blaadjes al gevallen zijn. Zij met enige weemoed kijkend naar de poster met Clint Eastwood als machofiguur uit de film *The good, the bad and the ugly*. De fotograaf dwingt je om er iets van te vinden, om je eigen verhaal er bij te bedenken. Op mijn vraag of het huwelijk stand houdt antwoordt Jan met een lach: "het zijn mijn burens".

Jan Donders is een fotograaf die graag werkt aan langer lopende projecten. 'Hekwerk' is zo'n project, waarbij hij de wereld achter het hek omfloerst en geheimzinnig weergeeft. Iets dergelijks is er aan de hand in 'vage herinneringen', met foto's die verwijzen naar iconen uit de kunst.

In 'Buren' brengt Jan ragfijn, met veel kleur en fantastisch licht, ogenschijnlijk de dagelijkse werkelijkheid in beeld. Echter, hij fileert met een onwaarschijnlijke precisie de vermeende relatie tussen de partners. "Het is natuurlijk een spel waarin ze meer acteur zijn dan mijn burens. Het idee voor een foto ontstaat vaak los van de mensen die ik fotografeer. Een enkele keer heeft het iets te maken met een bepaalde levensstijl of karaktereigenschap, die ik dan wel uitvergroot weergeef. Voordat ik de foto maak, leg ik uit wat ik wil laten zien en er is ook steeds afgesproken dat ik de foto's kan gebruiken voor publicaties en exposities."

Jan is vooral een mensenfotograaf. "Ja, daar heb ik meer mee dan met gebouwen of bloemen, hoe mooi dat ook kan zijn. Mensen hebben iets unieks en zijn volop in beweging, zowel letterlijk als figuurlijk. Ik vind het ook mooi als er onverwacht iets gebeurt. Toeval kan tot iets bijzonders leiden." Projecten worden niet in een vloek en een zucht gemaakt. Aan 'Buren' heeft Jan vanaf 2011 gewerkt. "Elke foto is wel een paar weken werk. Het start bij een idee of een beeld in mijn hoofd, dan op papier en stevast volgt dan een gesprek met de betreffende mensen. Ik maak eerst wat proefopnames en soms moet ik nog op zoek naar bepaalde attributen en daarna de definitieve opnames met bewerkingen en afwerking." Het is me duidelijk: Jan streeft naar perfectie van voorbereiding tot eindproduct. Ik vraag Jan wat hij, achteraf gezien, anders zou doen. "Ideevoering is het moeilijkst. Soms schiet je iets te binnen, maar als je er echt voor moet gaan zitten kan het erg lastig zijn. De voorbereiding is essentieel. De keren dat de burens meedachten waren heel plezierig, in verschillend opzicht. Ik had nog beter op de details moeten letten. Omdat de foto's geregisseerd zijn, wordt ook altijd de kritiek daarop gericht. Had je dat niet óók kunnen zien? "Recent heb ik met het werk deelgenomen aan een kunstproject 'magisch realisme' en dat voelt voorlopig als een mooie afsluiting, hoewel ik nog wel enkele ideeën heb."

Jan Steen schilderde in de zeventiende eeuw 'zijn huishouden' met een knipoog. Jan Donders lijkt nauwelijks anders naar zijn burens te kijken!

Peter van Tuijl

> www.jandonders.nl

Geselecteerden

Wim Bannink

Nausikaä de Blaauw

Anneth Bons

Chrit Habets

Renée Hooymans

Jan Pieter Leupen

Jac Mostert

Diana Putters

Cristhel Ros

Frans Schrijver

Ary van der Stelt

José Tholen

Miep de Vries

Opmerkelijke series

Ans Hendrixx-Lemmers

Petra van de Put

Benno Wonink

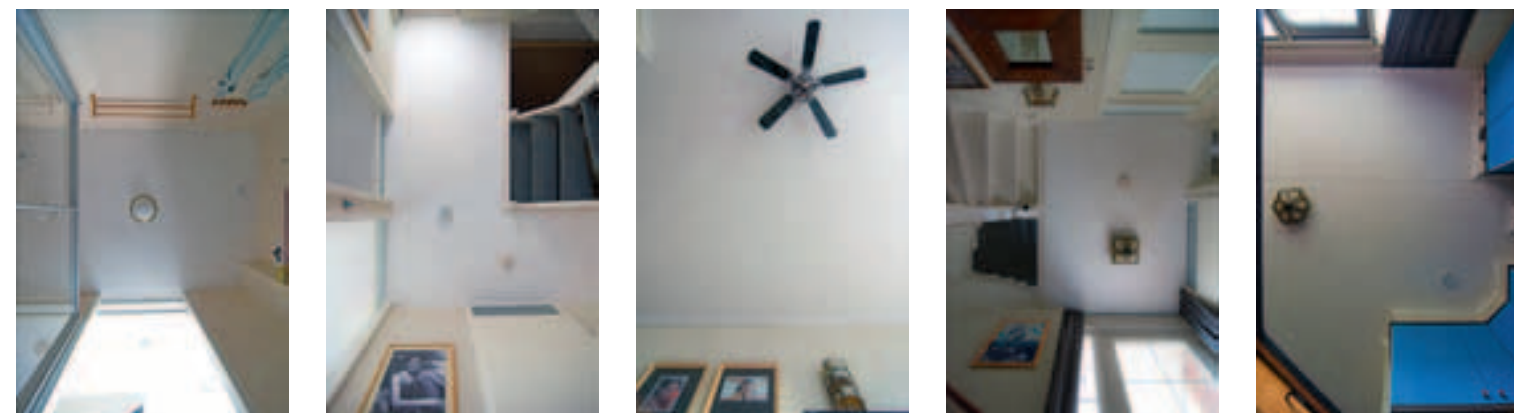
Foto Nationaal 2014

De tentoonstelling loopt inmiddels. Zestien uitverkorenen uit 214 inzendingen vanuit de top van de Fotobond – je mag alleen op uitnodiging inzenden. Uitgenodigd waren de ruim 400 leden van de BMK en overige gespreksgroepen, prominenten die eerder mochten inzenden en wie wordt aanbevolen door zijn/haar afdelingsbestuur. Het streven naar twintig series was niet haalbaar, zo oordeelde de deskundige jury in een zorgvuldige selectieprocedure, bestaande uit drie ronden. Men wilde de expositie zo sterk mogelijk maken en niet toch tot twintig series gaan omdat dit nu eenmaal de gebruikelijke omvang is. Drie series kregen de onderscheiding 'opmerkelijk', die van Ans Hendrixx-Lemmers, Benno Wonink en Petra van de Put.

Juryleden waren Karin Krijgsman, Awoiska van der Molen en Lars Boering, met Els Tijssen als voorzitter zonder stemrecht. Het juryrapport beschrijft uitgebreid hoe de procedure verliep. Eerste ronde: één stem was voldoende een serie naar de tweede ronde door te sturen, bij twijfel ging een serie toch door als die intrigerende of opvallende elementen bevatte. Van de 214 inzendingen van 5 foto's bleven er aldus 51 over. Gelet werd op de algemene indruk, de coherentie en techniek. Of de fotograaf niet van iets een foto had gemaakt, maar over iets vertelt, in een eigen handschrift. Elke fotograaf had overigens een korte geschreven toelichting mogen toevoegen. Hier viel dus uit wat onvoldoende originaliteit liet zien, technisch onder de maat was, waar niet de juiste maat was gehouden bij de beeldbewerking, en werk dat te sterk leunde op de bekende stijl van anderen.

In de tweede ronde waren 2 van de 3 jurystemmen nodig voor selectie, en series die dan al 3 stemmen verwierven mochten natuurlijk meteen de expositie in. Gelet werd op de eigen signatuur, het bijzondere verhaal en de technische uitvoering. Aldus haalden 11 series de 3e ronde en resteerden 10 twijfelgevallen. In de derde ronde kwam ook het punt eigenzinnigheid aan de orde en bepaalde de jury na discussie de definitieve selectie op 16 series. Daarna werd nog een 12-tal 'oogappels' gekozen. Niettemin, de teleurstelling is altijd groot als je er niet bij zit, zo zien we in de omgeving. Een belangrijke reden voor afwijzing was dat er vaak een of twee foto's van de vijf duidelijk minder waren, of een dubbele vormden van een andere foto uit de serie. Een echte samenhang in 5 foto's valt niet mee. We kunnen hier slechts een kleine selectie uit de 16 series tonen, ga liefst de expositie zien als die in de buurt komt, of zie de bondssite, waarop alle geëxposeerde series staan.

Wim Broekman

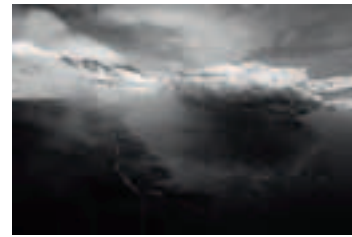
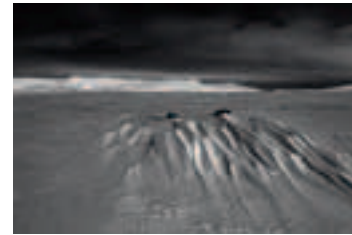
Ans Hendrixx-Lemmers OPMERKELIJKE SERIE

Petra van de Put OPMERKELIJKE SERIE

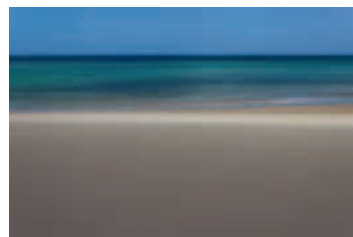
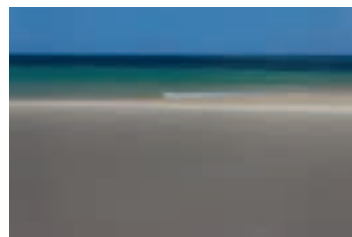
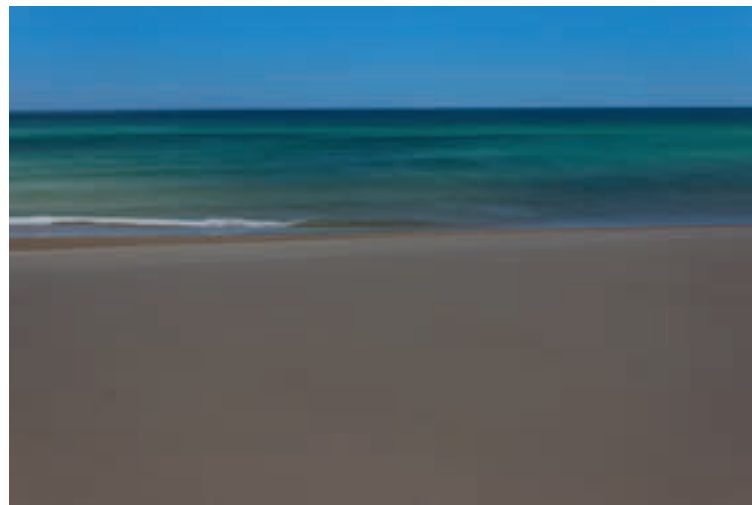
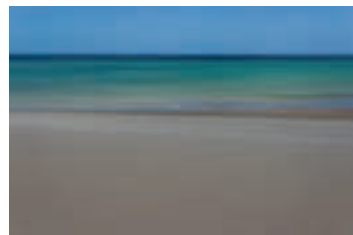
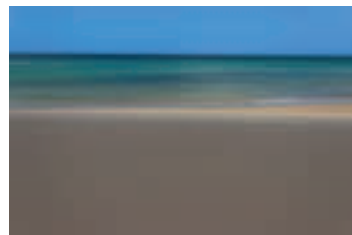
Benno Wonink OPMERKELIJKE SERIE

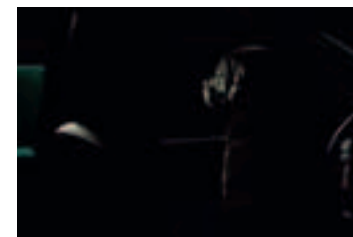
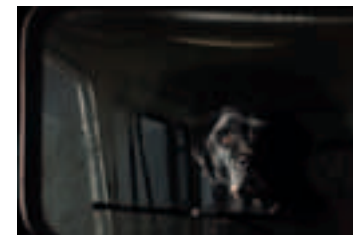
Wim Bannink

Jac Mostert

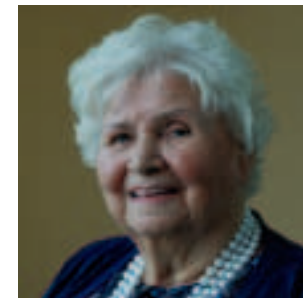
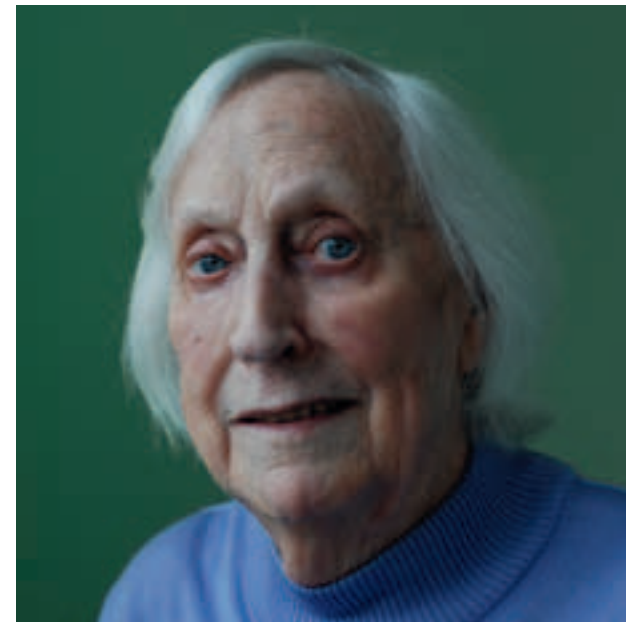
Chrit Habets

Frans Schrijver

Jan Pieter Leupen

José Tholen

Paulette Noten

FG REUVER

Rode lippen

De wereld zit vol verhalen en als ik naar deze foto kijk zie ik verhalen. Een vrolijke en tevreden blik van een oudere vrouw in de spiegel, mooi scherp gesteld op dit spiegelbeeld om zo de aandacht hierop te vestigen. Sterk aanwezig is de warme kleur rood, in de lijsten en foto links in beeld, de kleding van de vrouw, het scherpe beeld in de spiegel en rechts in de grote lijst aan de muur. Zo valt je blik eerst op het spiegelbeeld en ga je daarna door het hele beeld. De rest van de foto is uit de scherpte maar zeker niet minder belangrijk. De foto's aan de muur vertellen verhalen: de eerste die opvalt is de grote zwart-wit foto van een jeugdige vrouw. Dit zou dezelfde persoon kunnen zijn als de vrouw die blij in de spiegel kijkt. Foto's zijn er om herinneringen vast te leggen en dat zie je in dit beeld, de hoofdpersoon is omringd door foto's, door herinneringen. Aan de muur en op de tafel voor zich. Door de expressie van het gezicht zou je zeggen: het lijkt iemand die tevreden kijkt naar haar leven en alle dierbare herinneringen. Welke? Deze zitten weer verscholen in elke foto op zich die op deze foto staat.

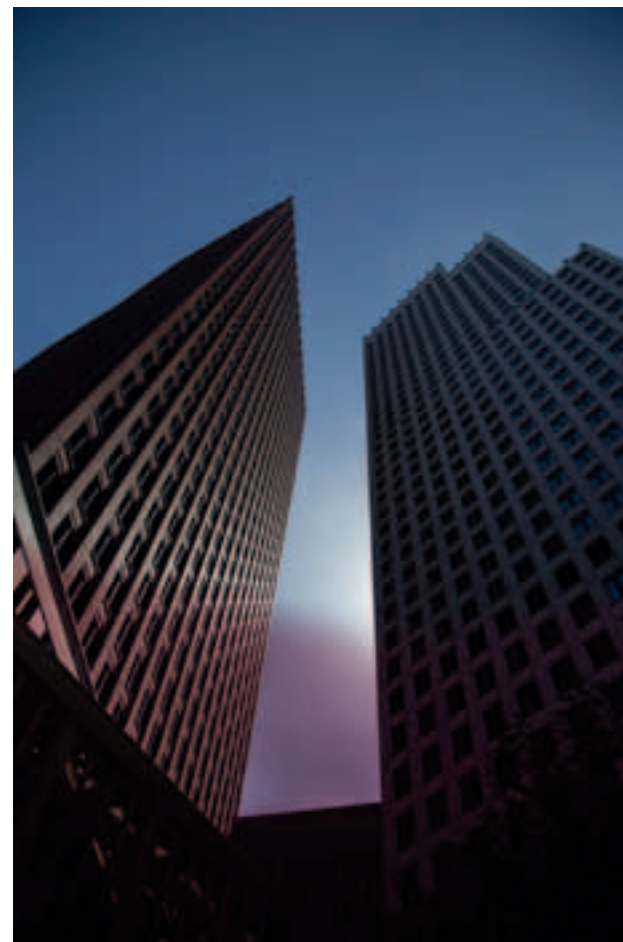
Beeldbespreking, onder redactie van Peter van Tuijl, bij monde van bondsmentor Twan Wiermans.

Anouk Smit

FOTOCUB DRACULA - MARGRATEN

Baby, let's rock!

Het plezier spat van deze foto af. Rock 'n roll uit vervlogen jaren. Twee dansende mensen dichtbij gefotografeerd, de fotografe duikt als het ware in of op het onderwerp, close, betrokken, te midden van de actie, waardoor je in het beeld zit. Om dan ook nog een mooi moment te pakken moet je je aandacht erbij houden, de blik gefocust – niet uit het oog verliezen en gefocust op dat wat je wil laten zien: plezier! Het dansende koppel komt los van de achtergrond door goed gebruik van scherptediepte, net genoeg om in de achtergrond te kunnen zien dat het een scene is uit een tegenwoordig feest of festival, waar deze twee mensen gekleed in jaren '60 kleding op de muziek – zie de band in de achtergrond – los gaan. Door de foto een sepia tint te geven wordt het retro-effect versterkt, en ook door het digitaal doordrukken van de randen – net als in de 'oude' zwart-wit fotografie. Hierdoor komt de nadruk nog sterker op het koppel te liggen. Een feest om naar te kijken!

Seph Braun

FG MAASTRICHT

The Hague

Wat een mooi licht, tegenlicht, maar dan zo, dat er in de gebouwen waar we tegenaan kijken detail genoeg te zien is. Door een standpunt te kiezen waarbij de zon verscholen zit achter de rechter torenflat wordt totaal detailverlies voorkomen. De zon laat haar stralen heel mooi over de gevel van de linker flat schijnen. Het is bijna strijklicht en dit laat zo een groot patroon van ramen zien. De kleur van het licht op de gebouwen, een warme gloed, contrasteert met de strak blauwe lucht die aan de bovenzijde wat donkerder is, waardoor het beeld wordt afgesloten. De camera is naar boven gericht en door het gebruik van een groothoek wordt het een dynamisch beeld, waarin de grootsheid van deze gebouwen benadrukt wordt. We zien geen mensen, daar was het ook niet om te doen, wel struiken of bomen rechts onder in beeld, er is toch nog groen tussen deze kolossen die het licht in de weg staan.

Martijn Droog

FC DE SLUITER - MAASBRACHT

Men at work

Mannen in het gelid, op weg naar? Naar hun werk? Op naar de top? De foto heeft iets vervreemdends. De bronskleurige etalagepoppen trekken de aandacht, een lege blik, de opstelling in een rij. De vreemde achtergrond van luidsprekerboxen zonder voorfront, waardoor de speakers zichtbaar zijn, roept iets nostalgisch op. Een contrast met de poppen. Poppen en achtergrond zijn scherp om dit contrast te laten zien. Als we verder kijken zien we links een spiegelbeeld van de poppen en belangrijk: iets waardoor we de setting kunnen verklaren. 'SALE' staat er. Het is waarschijnlijk een etalage van een kledingwinkel, wat ook zichtbaar gemaakt wordt door een detail: het prijskaartje op de kleding van de pop rechts-onder. De fotograaf heeft een zorgvuldige uitsnede gemaakt bij het fotograferen en achteraf door bij te snijden. Er zijn geen andere 'levende' mensen aanwezig. Het beeld is functioneel bewerkt om de vervreemdende sfeer aan te zetten.

Waar kwam je Gijs van Gent de laatste 30 jaar niet tegen in de Fotobond? Dat lijstje is korter dan waar je hem wel zag. Op de BMK dag onlangs in Apeldoorn nam hij echter definitief afscheid van zijn twee laatste functies, die van BMK coördinator en InBeeld redacteur. Zo'n 30 jaar was hij alom tegenwoordig, na eerdere plaatselijke en regionale functies. Al pratend komt er nauwelijks een eind aan de taken en activiteiten die Gijs (78) de revue laat passeren, hij was overal bij, in drie decennia maak je heel wat mee.

Waar was Gijs van Gent niet?

België

"Ik werd snel na mijn BMK titel in 1985 algemeen BMK coördinator, ik heb vier gespreksgroepen opgericht (journalistiek, portret, kleurendrukken en audiovisueel), nee vijf, ik was ook de eerste coördinator van de natuurgroep. Ze lopen nog als een trein, behalve kleurendrukken die werd opgeheven. In het Dagelijks Bestuur zat ik met Bob Schraa, Jop Mansvelt en Freek Buné. Niets ten nadele van anderen, maar Bob Schraa en Jop Mansvelt waren echte bestuurders. Bob haalde me in het DB met de woorden "ik hoor je al een jaar praten, je kunt het." Bob was van het type: hij keek de zaal in en het werd meteen stil. Die periode had ik niet willen missen. "Spanningen zijn er soms, logisch, maar het ging in de opeenvolgende DB's heel goed, o.a. met Rieja van Aart, Jan Jansen, de kleurrijke Rob van der Meulen, Rob Agterdenbos, Frank Boots, Johan van den Boomen, Antoon van Ham en Helmut Gassen, en vooral met Peter van Tuijl in de BMK organisatie. Mijn portefeuille 'fotografie' werd steeds zwaarder, maar ik heb altijd veel plezier in, van en met de Fotobond gehad." In het dagelijks leven werkte Gijs 20 jaar als chef-hofmeester op passagiers- en cruiseschepen, werd daarna hoofd-keuken in de gezondheidszorg en gaf langdurig cursussen in 'spreken in het openbaar'. Tot hij vanwege hardnekkige rugklachten zijn werk in de zorg moest verlaten. Op zijn 17e begon hij te fotograferen, met een boxje, en hij bleef tot op heden heel actief als fotograaf. Tussen de bedrijven door werd hij de eerste Master FIAP van Nederland.

Istanbul, Turkije

"Waar ik ook kwam of ging, mijn vrouw Dini ging altijd mee."

Als enige functie resteert, als een club daarom vraagt, die van bondsmentor. "Ik heb net weer een mentoraat afgesproken bij een club waar ik dit jaar mijn eerste mentoraat had afgerond. Ze vroegen me voor de 2e keer." Eenmaal uit het actieve arbeidsproces wierp Gijs zich eens te meer op bestuurlijk werk, en werd hij freelance fotograaf voor de krant De Gelderlander. Hij maakte twee succesvolle fotoboeken voor de gemeente: "De hele wereld woont in Ede". Dat project heeft veel op gang gebracht, drie landen vroegen het concept te mogen overnemen, en het leverde uitnodigingen op voor lezingen in een half dozijn andere landen ("in Hongarije werd ik ontvangen met een tolk en auto met chauffeur"). Het eerste boek bevatte actieportretten van 65 nationaliteiten, het werden er met het tweede 125. Ook maakte hij een

boek met 'medische portretten in de zorg in de Gelderse Vallei', van chirurgen tot huisartsen en apothekers. Daarvoor hield hij zelf 'spreekuur' in een ziekenhuis, maar een arts die dat miste fotografeerde hij alsnog thuis voor de koelkast. Verder organiseerde Gijs voor Olympus promotionele acties, hielp de Olympus Camera Club oprichten en gaf hij trainingen voor personeel van de fotohandel. Dat en de krant dwongen hem al in 2000 'digitaal te gaan' en gaf hem veel bekendheid buiten de bond. Drie keer raden met welk merk hij fotografeert. "Waar ik ook kwam of ging, mijn vrouw Dini ging altijd mee, zelf ook enthousiast fotografe, deels gericht op andere onderwerpen (ornamentiek op kerkhoven b.v.), en vanaf het begin in 1988 coördinator van de AV-groep. Zonder haar steun had ik het ook niet gekund.

Rusland

Berlijn, Duitsland

Ik heb fotografen meegemaakt die thuis zeiden met hun broodtrommeltje naar hun werk te gaan en keurig om 5 uur terug waren, maar die de hele dag hadden gefotografeerd. "Indertijd werkte ik 7 jaar aan mijn project 'pictures in pictures'. Ik fotografeerde jaarlijks in allerlei Europese steden dezelfde mensen, het volgende jaar met hun eerdere foto in de hand. Soms waren dezelfde mensen een jaar later niet meer te vinden, dan zocht ik hun opvolger, of iemand anders om de serie mee voort te zetten. Dat kostte enorm veel tijd, en geld, met al die korte reisjes."

Het begon allemaal bij de club Oog en Optiek in Lunteren, waar hij voorzitter was. Toen de roemruchte Camera Club Oosterbeek, het regionale afdelingsbestuur en tenslotte het DB. Tien jaar geleden werden hij en zijn vrouw Dini tegelijk erelid van de Fotobond. Bij zijn afscheid van het DB kreeg hij de titel 'Mister Fotobond' – kan het hoger? "Ik heb veel voorbij zien komen, mensen, organisaties, technische veranderingen. Ware kunstenaars zijn opgestaan. Er heerst soms het idee van maak maar 150 foto's en er zit wel een goeie bij, maar zo werkt het niet."

Wim Broekman

Amsterdam

DiaDigiDag Nederweert

Zondag 7 december vindt de DiaDigiDag plaats in de Reigershorst, Pastoor Maesplein 13, 6034 TE Nederweert-Eind van 13-17 uur. Informatie via diadigidag@gmail.com. Het publiek bepaalt de winnaar, die een vlaai en een fles wijn krijgt. Degenen die voor de projectie zijn geselecteerd mogen hun serie kort toelichten. Restaurant open 11.30 uur, zaal 12.45 uur, eerste projectie 13 uur. Toegang slechts € 2,50 dankzij ruime sponsoring.

Fotocorso

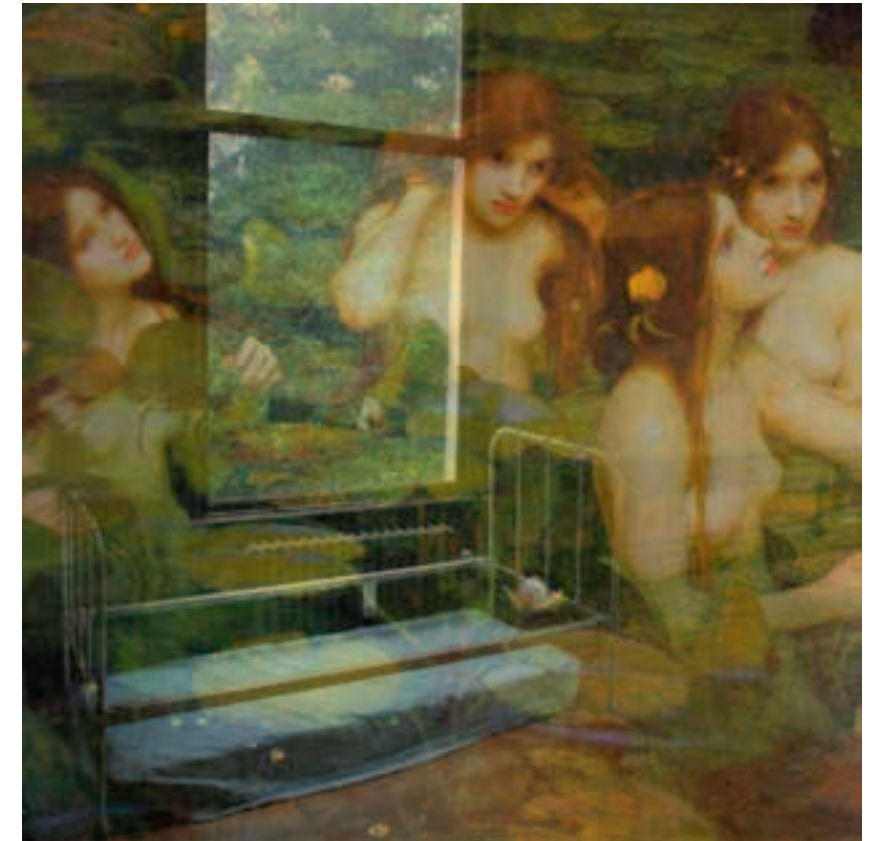
Een originele presentatie hield de Leidse AFV: een rijdend fotocorso. Tien billboard fietsen met grootformaat foto's, begeleid door muziek van Jong K&G, trok op 25 en 26 oktober enkele keren door de binnenstad van Leiden en stopte op een paar plekken zodat het publiek de foto's beter kon bekijken. Dit als onderdeel van het Int. Fotofestival Leiden en het Verrassend Winkelweekend Film en Fotografie. > www.lafv.nl

InBeeld ook digitaal

Zodra dit blad de bondsleden per post heeft bereikt, staat het ook voor iedereen zichtbaar op de Fotobond website, www.fotobond.nl. Daar staan ook meer tentoonstellingsberichten dan wij kunnen opnemen, zij het (meestal) zonder foto's. De rubriek Tentoonstellingen gaat wellicht veranderen zodra de Fotobond met een digitale Nieuwsbrief komt en er komen sowieso meer veranderingen. Een nieuw logo bijvoorbeeld.

Fotografencafés

Als een fotograaf 'fotografencafé' roept, denk je meteen aan Kasteel Woerden. Sinds een aantal jaren is dat 2-maandelijks een belangrijke ontmoetingsplaats voor professionele- en vrijetijdsvotografen. In navolging van Kasteel Woerden ontstaan op steeds meer plekken in Nederland dergelijke ontmoetingen. De Fotobond juicht die regionale initiatieven van harte toe. Fotografencafés zijn er in vele maten en soorten, maar kernpunt is de uitwisseling van kennis en kunde en het delen van de fotografische passie. Regionale cafés waar fotografie en andere kunstvormen periodiek centraal staan zijn er o.a. al in Velp, Aalten, Helmond, Middelburg en uiteraard Woerden. Vanaf 4 november komt daar fotografencafé Kampen bij. Vanaf die datum zal er in de Stadsgehoorzaal elke twee maanden een fotografenontmoeting plaatsvinden met sprekers en portfoliobesprekingen en waaraan ook steeds een foto expositie gekoppeld zal zijn.

Leny Bravenboer FC DE HOEKSCHE WAARD

Nogmaals: het wás Waterhouse

Het vorige nummer leverde meerdere kritische mailtjes op, over de foto van Leny Bravenboer onder 'Foto's Spreken' (pag. 21). De tekst beschrijft de meisjes in het achtergrondbeeld o.a. met 'ze zouden zo uit een schilderij van Millais of Waterhouse weggelopen kunnen zijn'. Dat bleek bij nazoekeken letterlijk het geval, de bron is het (vrij bekende) schilderij 'Hylas and the Nymphs', 1896, van John Waterhouse, uit de Manchester Art Gallery. De mailers vroegen zich af of hier geen sprake was van plagiaat. De nimfen zijn inderdaad een detail uit dit schilderij, waarvan de fotografe ongeveer de helft, gespiegeld, heeft gebruikt. Ze voegde eigen elementen toe, en de vraag is of die voldoende zijn voor een 'nieuw eigen beeld', of dat toch sprake is van (al of niet te nadrukkelijk) 'citeren', 'leunen op', of 'pronken met andermans veren'. De toevoegingen gaan m.i. te ver om van plagiaat te spreken, het gaat om een sterk 'leunen op'. Tenminste een vermelding van de naam John Waterhouse als co-auteur zou m.i. op zijn plaats geweest zijn. Bij 'citeren' of 'leunen op' gaat het om een glijdende schaal, per 'geval' te beoordelen. Het is niet aan mij om over deze foto een uitspraak te doen, laat staan een definitieve, maar bij een fotobespreking in een club mag dit natuurlijk wel een belangrijk discussiepunt zijn.

WB

Stuur voor deze rubriek alle concrete gegevens en een korte omschrijving van wat wordt getoond, met in een bijlage graag een foto op 300 ppi, 10 x 15 cm, jpeg in hoogste kwaliteit + de naam van de fotograaf. Mail die naar inbeeld@fotobond.nl. Voor voornamelijk plaatselijke activiteiten zijn de streekbladen, lokale RTV en Fotobond website de aangewezen media. Sluiting volgende agenda: 11 januari (verschijning eind februari). Meld een activiteit tijdig, als die bijvoorbeeld aanleiding kan geven voor een apart artikel over de club, afdeling of manifestatie, los van deze rubriek. Ook daar moeten we kiezen. Jubilea in principe vanaf 50+ jaar.

Meer exposities op
> www.fotobond.nl

Gerda Hanemaaijer FOTOBISTER, DELFT

Cor van Deursen ST. JOSEPH, EINDHOVEN

Amsterdam

Negen leden van de FVGVB, die een mentoraat o.l.v. Gijs van Gent volgden, exposeren tot 5 december ca. 45 foto's in de Grote Zaal van het Huis van de Wijk Rivierenbuurt, Rijnstraat 115. Op werkdagen te zien tijdens de openingsuren van het buurthuis. Aanleiding is het 55-jarig bestaan van de club.
> www.fvgvb.nl

In de openbare bibliotheken van Buitenveldert (Willem van Weldamme- laan 5, achter winkelcentrum Gelder-

landplein) en Cinéto! (Tolstraat 160) exposeren ca. 20 leden van de NAFVA nog de hele maand december. Gratis toegankelijk tijdens de openingsuren.
> www.nafva.nl
De 7-koppige huiskamergroep FC Dames exposeert tot 19 december onder de titel Explorations in de UvA, Nieuwe Achtergracht 127, Gebouw D (Afd. Pedagogiek, Onderwijskunde en Lerarenopleiding), 7e en 8e verdieping (toegang langs Nwe Prinsengracht 130), werkdagen geopend van 9-17 uur.

Ane (Dr.)

FC Fotogram uit Gramsbergen organiseert de Fotomanifestatie Drenthe Vechtdal in Zalencentrum De Anerhof, Marsweg 6, 7784 DA Ane. Elf clubs uit Afdeling 03 nemen deel en tonen in totaal ruim 170 foto's. Aan de expositie is een wedstrijd gekoppeld voor de clubs en individuele leden. Geopend t/m 21 december 14-22 uur (14 uur officiële opening), en t/m 29 december telkens van 15-22 uur, behalve 24 dec. (tot 18 uur) en 25 december (gesloten).

Bredevoort

Het Oostgelders Fotografen Collectief exposeert tot eind december in Galerie Foto21, 't Zand 21, 7126 BG Bredevoort. Het thema is 'Spleen', volgens Van Dale een depressieve gemoedstoestand die minder ernstig is dan het lijkt, eerder 'lekker droevig' voelen of niet goed raad te weten met zichzelf. Geopend t/m 21 december wo-za 10-17 uur, 25e gesloten, 26e 13-17 uur, za 27e 11-17 uur en zo 28 van 13-17 uur. De 8 OFC fotografen zijn Marion Bauhaus, Paul van Hulzen,

Stan Kerlen, Joop Koopmanschap, Lawrence Mooij, Ellen Sessink, Peter van Tuijl en Dinie Wikkerink.

Delft

De natuurgroep binnen FC '59 Delft exposeert t/m 17 januari aan de fotowand van Fotobister, Voldersgracht 16. De groep telt 10 leden, maakt 4x per jaar excursies naar diverse natuurgebieden, al of niet in de Delftse omgeving. De foto's worden thuis besproken in kleine kring en eenmaal 's jaars in de hele club. Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m zaterdag 10-17.30 uur.

Eindhoven

FC Ericamera exposeert in het Auditorium St. Joseph, Geldropseweg 170, 5613 LN Eindhoven op 13 en 14 december. De 19 leden tonen het thema 'water' en besteden aandacht aan de World Wide Pinhole Day in april j.l. Zondag om 14 uur een demonstratie studiofotografie. Geopend zaterdag 12-17 uur (14 uur officiële opening), zondag 11-17 uur.

Enschede

Vincent Nijhof en Patrick Mangnus exposeren 'Slagmetaal' t/m 20 december in Fotogalerie Objektief, Walstraat 33, 7511 GE Enschede. Foto's, grafiek en collages over de dubbelzinnige schoonheid van het

tijdperk van de industriële revolutie. Feestelijke opening zo 30 november 16 uur met 'slagmetaal' van Uwe Dobberstein en een voor de expositie geschreven soundscape van Goos Veltman.

Hilversum

FC 't Gooi exposeert tot 27 december in Woondienstencentrum Lopes Dias, Lopes Diaslaan 213, 1222 VE Hilversum. Thema is straatfotografie. Geopend ma 9-22 uur, di, wo, do 9-17 en 19-22, vr 9-17 uur. Za en zo tijdens activiteiten, zie: > www.lopes-dias.nl/nieuws

Huizen

Amateur Fotoclub Flevo viert haar 65-jarig bestaan met een informatieve open dag op 7 februari in Theater De Boerderij (11-15 uur) met workshops, lezingen e.d. Tevens gaat dan een expositie van start, die 6 weken loopt in het Huizer Museum, Achterbaan 82. Thema is Huizen en de historie van de fotoclub. Het museum is tot 21 maart geopend di-za 13.30-17 uur.
> www.fotoclub-Flevo.nl

Oisterwijk

Fotogroep Fomo houdt haar jaarlijkse expositie op 9, 10 en 11 januari in het Tiliander Cultuurcentrum, Spoorlaan 82C, 5061 HD Oisterwijk. Vrijdag 20-22 uur de officiële opening, za 12-17 uur, zo 11-17 uur.
> www.fomo.nl

Olst

Oud-bondsvoorzitter Frank Boots exposeert zijn foto's van klassieke vrouwenportretten en figuurstudies tot 3 januari in Culture Club De Haere, Havenzate de Haere, Haereweg 4, 8121 PJ Olst (tussen Deventer en Olst). Openingstijden van donderdag t/m zondag 10-17 uur.

Vessem

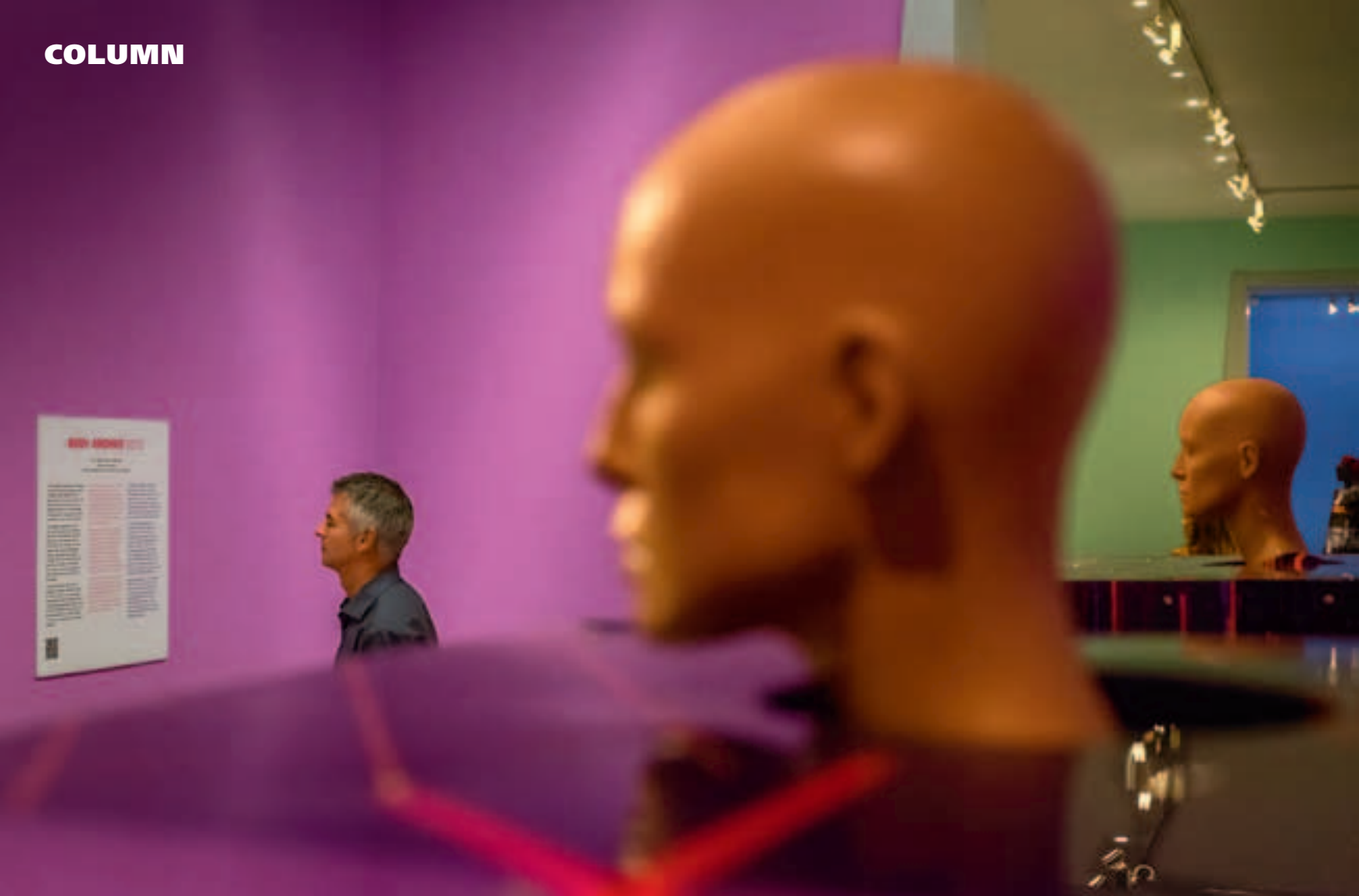
FC Lucifer houdt haar jaarlijkse expositie van 26 t/m 29 december (13-17 uur) in Gemeenschapshuis D'n Boogerd, Servatiusstraat 6, 5512 AJ Vessem. Opening vrijdag 26 om 13 uur door de Eerselse wethouder Ria van der Hamsvoord-Huijbers. Maandag 29 december 20 uur houdt Nick Seijkens een lezing over de verbinding tussen fotografie en andere beeldende kunst. Behalve foto's van elk lid is er een presentatie met als thema 'Verlaten' en stelden enkele leden een beamer presentatie samen.

Marion Bauhaus, Peter van Tuijl, Stan Kerlen FOTO21, BREDEVOORT

Patrick Mangnus GALERIE OBJEKTIEF, ENSCHEDE

Anneke Jager FC NOORDENVELD

Ik zie en klik... niet

Negen seconden, zo lang kijkt een bezoeker van een tentoonstelling gemiddeld naar een kunstwerk. Dan is het oordeel geveld en is het hoog tijd om weer door te lopen naar het volgende kunstwerk.

Bij het zien van de foto bij dit stukje, vroeg ik me ineens af hoe lang het duurt voordat een fotograaf (m/v) de ontspanknop indrukt nadat hij iets gezien heeft wat het vastleggen waard is. De maker van deze foto heeft precies het juiste moment gevangen en kon zich niet bezighouden met deze vraag. Hooguit achteraf. Misschien is het raar om het kijken naar een kunstwerk te vergelijken met het maken van een foto. Toch vind ik het een logische vergelijking.

Het kunstwerk bevindt zich kant en klaar voor je ogen. Je kijkt en je bent geraakt, je vindt het maar niks, of je hebt geen mening, bijvoorbeeld omdat je denkt dat je niks van kunst snapt.

Een fotograaf heeft de hele wereld voor zijn neus waaruit hij een onderwerp kan kiezen. Van datgene wat hem boeit maakt hij een foto en gaat alweer op zoek naar het volgende beeld. Bij iemand die een dag op pad gaat om lekker te fotograferen, gaat dit proces sneller dan bij degene die weken in zijn studio bezig is om zijn idee in een stilleven om te zetten. Negen seconden lijken mij te kort om een kunstwerk echt goed op je in te laten werken. Alles wat je ziet wordt in de hersens op zo'n manier geordend, dat je de nieuwe indrukken kunt plaatsen binnen de kennis, emoties en ervaring die je al hebt. Als een kunstwerk nieuw of vernieuwend is, sluit het niet aan bij wat je al kent. Wat gebeurt er wanneer je wat langer voor zo'n kunstwerk blijft staan? Komen er ongewilde emoties los, ontstaan er leuke vragen in je hoofd of wordt er iets aangeraakt waarvan je niet wist dat je dat in je had?

Trek deze lijn eens door naar de handelingen van een fotograaf. Wat zou er gebeuren als hij eerst iets anders doet dan met de ontspanknop reageren op wat hij ziet of bedacht heeft? Daarin kan hij variëren van heel rustig diep ademen tot als een razende plaatjes schieten. Dat laatste in het geval de fotograaf de wereld al heel bewust en zorgvuldig in zich opneemt.

Door uit een routine te springen wordt het brein geprikkeld. Er wordt van alles in lichaam en geest in gang gezet, waaronder de manier van kijken. Wie weet levert dit foto's op waar een tentoonstellingsbezoeker minstens twaalf seconden voor stil blijft staan.

Hanna van Binsbergen

Hanna is aspirant BMK en persoonlijk lid van de Fotobond.